

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving

Directie Juridische en Operationele Aangelegenheden

Postadres: Postbus 20301, 2500 EH Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Telefoon (070) 3 70 79 11
Fax (070) 3 70 79 00

Datum	30 oktober 2007	Bij beantwoording de
Ons kenmerk	5512956/07	datum en ons kenmerk
Uw kenmerk	2070801590 en 2070801600	vermelden. Wilt u slechts
Bijlage(n)	1	één zaak in uw brief
Onderwerp	beantwoording kamervragen over een rechter die een reis maakt op kosten van advocaat van een partij in een lopend geding en over nevenwerkzaamheden van leden van de zittende magistratuur	behandelen.

Hierbij ontvangt u het antwoord op de vragen van het lid De Roon (PVV) over een rechter die een reis maakt op kosten van de advocaat van een partij in een lopend geding (ingezonden 5 oktober 2007 onder nummer 2070801590) en de vragen van het lid Teeven (VVD) over nevenwerkzaamheden van leden van de zittende magistratuur (ingezonden 5 oktober 2007 onder nummer 2070801600).

De Minister van Justitie,

Antwoorden van de minister van Justitie op de vragen van het lid De Roon (PVV) over een rechter die een reis maakt op kosten van advocaat van een partij in een lopend geding. (Ingezonden 5 oktober 2007 nr. 2070801590)

Vraag 1

Klopt het dat de voorzitter van de ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam een reis naar de Verenigde Staten (VS) heeft gemaakt op kosten van de advocaat van de ABN-Amrobank op het moment dat hij een rechtsgeding, waarin ABN-Amrobank als partij betrokken was, nog onder handen had? 1)"

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de mening dat het aanzien van de rechterlijke macht ten goede komt indien rechters iedere schijn vermijden dat zij op welke manier dan ook een relatie hebben met een partij in een geding waarover zij moeten oordelen? Zo neen, waarom niet?

Antwoord 2

Ik deel deze mening. Ongeacht de aard van de zaak geldt voor rechterlijke ambtenaren met rechtspraak belast dat ten aanzien van hen geen sprake mag zijn van objectief gerechtvaardigde schijn van belangenverstremgeling.

Vraag 3

Deelt u de mening dat de voorzitter van de ondernemingskamer, door op kosten van de advocaat van ABN-Amrobank een reis naar de VS te maken, niet de schijn heeft vermeden dat daardoor zijn oordeel over het rechtsgeding waarover hij moest oordelen en waarin ABN-Amrobank als partij betrokken was, beïnvloed zou kunnen worden? Zo neen, waarom niet?

Antwoord 3

De beoordeling of in een concrete zaak (de suggestie van) objectief gerechtvaardigde belangenverstremgeling is vermeden, is niet aan mij. Beoordeling van concrete gevallen gebeurt door de rechtspraak zelf. De president van het hof Amsterdam heeft een onderzoek naar het onderhavige geval ingesteld¹. Dit onderzoek heeft geleid tot de conclusie dat geen sprake is geweest van belangenverstremgeling of andere omstandigheden die het functioneren van betrokkene negatief hebben kunnen beïnvloeden en dat ook geen sprake is geweest van niet-integer handelen van betrokkene. Wel acht de voorzitter van het hof Amsterdam het ongelukkig dat door betaling van de kosten door een advocatenkantoor een verkeerd beeld heeft kunnen ontstaan. Daarom heeft hij een

---

¹ Persbericht gerechtshof Amsterdam, www.rechtspraak.nl, 4-10- 2007.

gedragslijn afgesproken waarbij wordt bepaald dat geen nevenactiviteiten meer zullen worden uitgeoefend waarbij kosten worden vergoed door advocatenkantoren.

Vraag 4

Ziet u in deze zaak aanleiding om nadere wettelijke regels te stellen die rechters moeten verhinderen om zich in situaties te begeven, waarmee zij de schijn van partijdigheid op zich kunnen laden? Zo neen, waarom niet? Wat gaat u dan doen om te voorkomen dat het aanzien van een onafhankelijke rechterlijke macht door dergelijke affaires wordt aangetast?

Antwoord 4

Ik zie geen aanleiding om ten aanzien van dit onderwerp nadere wettelijke regels te stellen. Volgens het huidige wettelijke kader wordt de vraag of een rechter een bepaalde zaak kan behandelen in eerste instantie beoordeeld bij de beslissing door het gerechtshof over de toedeling van zaken (art. 66 Wet RO). Nadat een zaak aan een rechter is toebedeeld gaat hij zelf ook na of er feiten en omstandigheden zijn die ervoor pleiten om de zaak toch niet te behandelen. De rechter kan zich dan terugtrekken uit een zaak of een officieel verzoek indienen om zich te mogen verschonen. Daarnaast kan op verzoek van een belanghebbende toetsing van de (on)partijdigheid van een bepaalde rechter door andere rechters plaatsvinden; in dat geval gaat het om wraking. Indien sprake is van twijfel over de handelwijze van een rechter is het aan de president van het betreffende gerecht om onderzoek te doen en te beoordelen of het gedrag van de rechter in aanmerking komt voor disciplinaire maatregelen (vgl. art 66 Wet RO, art 46c e.v. Wvra). Bij de beoordeling in een individueel geval of een zaak door een rechter kan worden behandeld, wordt sinds enkele jaren een leidraad onpartijdigheid van de rechter gehanteerd. Deze leidraad geeft de rechter een kader om te komen tot een gefundeerd oordeel in het individuele geval. Een gerecht kan desgewenst aanvullingen op de leidraad maken die samenhangen met lokale afspraken of omstandigheden. Ik acht de huidige situatie daarmee voldoende gereguleerd.

1) De Telegraaf, 4 oktober 2007

Antwoorden van de minister van Justitie op de vragen van het lid Teeven (VVD) over nevenwerkzaamheden van leden van de zittende magistratuur. (Ingezonden 5 oktober 2007; nr. 2070801600).

Vraag 1

Hebt u inmiddels contact gehad met de voorzitter van de Raad voor de rechtspraak teneinde te bezien of de berichten op waarheid berusten? 1)

Zo neen, deelt u de mening dat dergelijke berichtgeving onrust kan veroorzaken onder justitiabelen en het vertrouwen in de rechtspraak kan ondermijnen?

Antwoord 1

Naar aanleiding van dit voorval is de Raad voor de rechtspraak gevraagd naar de volledige toedracht van het voorval. De informatie van de Raad voor de rechtspraak werpt geen nieuw licht op de zaak, anders dan zoals vermeld in het persbericht dat het hof Amsterdam heeft doen uitgaan. In dat persbericht meldt de president van het gerechtshof Amsterdam kortgezegd dat, hoewel er door de vergoeding van de kosten door het advocatenkantoor een verkeerd beeld is kunnen ontstaan, er geen sprake is geweest van niet-integer handelen van mr. Willems.²

Hoewel ik mij kan voorstellen dat dergelijke berichtgeving enige onrust kan veroorzaken, ben ik niet van mening dat het vertrouwen in de rechtspraak hierdoor wordt ondermijnd.

Vraag 2

Indien de berichtgeving waar is en de betrokken rechter deze reis heeft gemaakt, acht u een dergelijke reis in strijd met de gedragsnormen die voor rechters gepast zijn? Maakt het nog verschil of de kosten van een dergelijke reis worden gedragen door de organisatie of door de rechter zelf?

Antwoord 2

Voor het antwoord op deze vraag verwijs ik u naar het antwoord op vraag 3 van het lid De Roon (nr. 2070801590, ingezonden 5 oktober 2007).

Vraag 3

Bent u van oordeel dat het aan rechters moet worden toegestaan spreekbeurten te houden voor internationale gezelschappen, terwijl de kosten van dergelijke reizen niet door henzelf of de gerechtsbesturen worden gedragen? Is het noodzakelijk de scheidslijn tussen beroeps- en privé-werkzaamheden van rechters, in overleg met de Raad voor de rechtspraak, nader af te bakenen? Of is de huidige situatie voldoende geregeld en gereguleerd?

Antwoord 3

Ik acht het van belang dat onze rechtspraak zo goed mogelijk is ingebed in de maatschappij.

---

² Persbericht gerechtshof Amsterdam, www.rechtspraak.nl, 4-10- 2007.

Het spreken op een seminar op het terrein van het eigen vakgebied waarvoor men wordt uitgenodigd met het oog op zijn of haar deskundigheid, past binnen dat streven. Dat de kosten die door een lid van de rechterlijke macht worden gemaakt worden vergoed door het bedrijf dat het seminar organiseert, en op wiens uitnodiging het seminar wordt bezocht, is in beginsel acceptabel. Wel dient een lid van de rechterlijke macht kritisch te bezien of deze vergoeding acceptabel is.

Voor het antwoord op de tweede en derde deelvraag ("is het noodzakelijk de scheidslijn tussen beroeps- en privé-werkzaamheden van rechters, in overleg met de Raad voor de rechtspraak, nader af te bakenen?" en "is de huidige situatie voldoende geregeld en gereguleerd?" verwijst ik u naar het antwoord op vraag 4 van het lid De Roon (2070801590, ingezonden 5 oktober 2007).

Ik acht de huidige situatie daarmee voldoende gereguleerd en zie dan ook geen aanleiding om het onderscheid tussen beroeps- en privé-activiteiten nader af te bakenen.

Algemeen geldt overigens voor nevenbetrekkingen dat rechterlijke ambtenaren met rechtspraak belast verplicht zijn hun nevenbetrekkingen te melden aan het gerechtshof en dat deze betrekkingen worden opgenomen in een register dat bij het gerecht ter inzage ligt (art. 44 Wvra).

Vraag 4

Deelt u de mening dat de regels omtrent verschoning 2) in overleg met de Raad voor de rechtspraak nader moeten worden geconcretiseerd? Moeten er binnen de zittende magistratuur aanwijzingen komen met betrekking tot verschoning?

Antwoord 4

Ik ben van mening dat de huidige regeling adequaat is. Ik zie dan ook geen aanleiding om met de zittende magistratuur in gesprek te treden over eventuele nadere concretisering of nadere aanwijzingen met betrekking tot verschoning.

Immers, nadat een zaak aan een rechter is toegedeeld, gaat de rechter op grond van het dossier zelf na of er feiten en omstandigheden zijn die ervoor pleiten om de zaak toch niet te behandelen. De rechter kan zich dan terugtrekken uit een zaak of een officieel verzoek indienen om zich te mogen verschonen. Door de zittende magistratuur wordt sinds enkele jaren een leidraad onpartijdigheid van de rechter gehanteerd, die de rechter een kader biedt om te komen tot een gefundeerd oordeel in het individuele geval. Een gerecht kan desgewenst aanvullingen op de leidraad maken die samenhangen met lokale afspraken of omstandigheden.

1) Dagblad de Telegraaf, 4 oktober 2007 'Rechter maakt snoeppreijse'

2) Artikel 517 en artikel 518 van het Wetboek van Strafvordering.

